

gemeente
Het Hogeland

Aan de leden van de Adviesraad Het
Hogeland
secretaris@adviesraadhethogeland.nl

Datum: 27 juli 2022
Onderwerp: ambtelijke reactie op advies

Geachte leden van de adviesraad,

De gemeente Het Hogeland heeft op 8 juli 2022 uw advies op het concept Beleidsplan Sociaal Domein en Samenleving ontvangen. Uw reactie betreft deels een reflectie op de koers en politieke keuzes en richt zich voor een ander deel op de opzet, structuur en presentatie van het plan. Het college van Burgemeester en Wethouders zal een reactie geven op het advies met betrekking tot de koers en de politieke keuzes. In deze brief treft u alvast een ambtelijke reactie aan op de opzet, structuur en presentatie. Deze ambtelijke reactie vormt een bijlage bij de inhoudelijke reactie van het college en zal betrokken worden bij de behandeling van het beleidsplan in de gemeenteraad.

Voordat we op ingaan op de opzet, structuur en presentatie staan we eerst stil bij de Transformatie van het Sociaal Domein en waarom dat nodig is.

Transformatie Sociaal Domein: drie stappen

De transformatie Sociaal Domein is een majeure operatie. Onze horizon is het jaar 2030. Dan moet de transformatie voltooid zijn. **Het hoofddoel van de transformatie is te komen tot een maatwerkgericht, nuchter en solide sociaal domein.**

Om het hoofddoel te bereiken zetten we verschillende stappen, die we hier kort beschrijven. Dit om de positie van het integraal beleidsplan in de transformatie helder te maken.

Stap 1: het Koersdocument

Het hoofddoel van een maatwerkgericht, nuchter en solide sociaal domein is vorig jaar door de gemeenteraad vastgesteld in het Koersdocument Transformatie Sociaal Domein. In dit Koersdocument worden daarvoor vier strategische doelen benoemd, die de realisatie van het hoofddoel mogelijk moeten maken:

- Meer veerkracht
- Meer preventie
- Meer maatwerk
- Meer innovatie

Deze vier strategische doelen vormen zo de pijlers onder de transformatie.

Stap 2: het integraal beleidsplan Sociaal Domein & Samenleving

De volgende stap is het integraal beleidsplan Sociaal Domein & Samenleving. Dit plan werkt de vier strategische doelen verder uit, door voor elk strategisch doel een aantal ambities te definiëren. We vatten ze hieronder samen.

- Meer veerkracht:
  - Faciliteren inwonersinitiatieven
  - Toegankelijke gemeente
  - Versterken voorliggend veld
  - Vrijwilligers actief
  - Ontwikkelen via leren en werken
  - Vitale dorpen
- Meer preventie:
  - Vroeg erbij
  - Laagdrempelige voorzieningen
  - Armoede en schulden
  - Jongeren met perspectief
  - Gezond en mobiel leven
  - Vitaal oud worden
- Meer maatwerk:
  - Eén integrale toegang
  - Eén gezin, één plan, één regisseur, één budget
  - Inwoner centraal in eigen leefwereld
  - Maatwerk
- Meer innovatie:
  - Techniek in de zorg
  - Betere dienstverlening
  - Minder regels en bureaucratie
  - Aantrekkelijke en inclusieve gemeente

Naast het definiëren van ambities, beschrijven we bij elk strategisch doel een set aan doelen, resultaten, effecten en indicatoren. Deze zijn verder uitgewerkt in de bijlage van het beleidsplan. Met het benoemen van doelen, resultaten, effecten en indicatoren willen we vooral meetbaar maken van wat we doen. Zo maken we zichtbaar aan onze inwoners en gemeenteraad hoe we van abstracte strategische doelen bij concrete resultaten uitkomen. De indicatoren worden onder meer gebruikt in de halfjaarlijkse monitor Sociaal Domein.

Zoals in het integraal beleidsplan staat geschreven, willen we een ontwikkeling maken van tellen, naar vertellen, naar voorspellen, om zo goed te kunnen inspelen op ontwikkelingen in de (Hogelandster) samenleving.

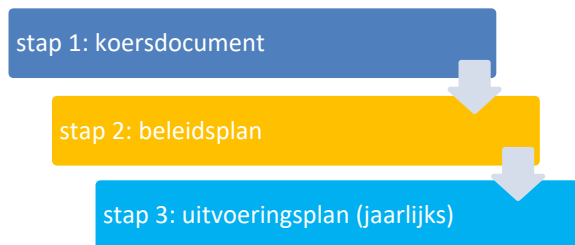
Stap 3: het uitvoeringsplan Sociaal Domein & Samenleving

Deze bovengenoemde ambities per strategisch doel zullen vertaald worden in concreet beleid en onder andere in projecten worden uitgevoerd. De uitvoering van het beleidsplan wordt verder uitgewerkt in het uitvoeringsplan Sociaal Domein & Samenleving.

Zo maken we in drie stappen een beweging van abstract (strategisch doel) naar heel concreet (projecten en beleid met meetbaar resultaten). Door het stapsgewijs te laten verlopen, geven we onze inwoners en gemeenteraad de kans om steeds elke stap te beoordelen en waar nodig bij te sturen.

Zijn er meer stappen nodig om ons doel te bereiken? Dan zullen we die samen met onze inwoners, maatschappelijke partners en ondernemers zetten.

In een schema ziet de transformatie van het Sociaal Domein & Samenleving er als volgt uit:

Ambtelijke reactie op het advies

U gaat in uw advies in op verschillende thema's en in de bijlage bij uw advies hebt u een paginawijze reactie gegeven.

1. Systeem van aanpak

U mist een nulmeting als basis voor het integraal beleidsplan. Deze is als zodanig inderdaad niet uitgevoerd. We zijn bij het schrijven van dit plan in gesprek gegaan met tal van stakeholders, zowel extern als intern, en we hebben feiten en cijfers uit onder andere de Monitor Sociaal Domein gebruikt als uitgangspunt.

Bij de doorontwikkeling van de Monitor Sociaal Domein willen we de effecten van het nieuwe beleid meten, waarvoor we de indicatoren uit het beleidsplan toevoegen aan de monitor. Daarbij willen een kwaliteitsslag maken als het gaat om meten en weten, zoals hierboven al beschreven, en meer vanuit data gaan werken. Dit past goed bij het advies wat u hierover uitbrengt.

Gemeente Het Hogeland wil opgave- en omgevingsgericht werken. Dit betekent dat in de uitvoering bij elk nieuw beleid of projecten een omgevingsanalyse wordt gedaan om actoren in kaart te brengen. Waar mogelijk worden die actoren – inwoners, maatschappelijke partners, ondernemers – betrokken bij het maken en uitvoeren van beleid en projecten. Die betrokkenheid kan bestaan uit meepraten, meedenken of meemaken.

U wijst er terecht op dat ervaringen van inwoners met nieuw beleid lastig te meten zullen zijn. We nemen dit advies ter harte en streven naar het meten van zowel 'harde' feitelijke opbrengsten als naar de meer 'zachte' beleving van beleid. We doen dit deels al met onze cliëntervaringsonderzoeken, die we daarvoor verder door ontwikkelen.

2. Toegankelijkheid van de tekst

Ook de opmerkingen met betrekking tot de toegankelijkheid van de tekst nemen we graag ter harte. Naar aanleiding van uw advies wordt de tekst van het integraal beleidsplan nogmaals geredigeerd. Ons streven is daarbij om zowel qua structuur ('teveel herhaling') als taal ('teveel jargon') een verbetering te maken. De geredigeerde tekst zal worden aangeboden aan de gemeenteraad.

Het concept-integraal beleidsplan is geschreven met als doelgroep de gemeenteraad. Mocht de gemeenteraad het beleidsplan vaststellen, dan is de volgende stap het kenbaar maken van onze plannen met onze inwoners. Daarvoor zullen we communicatiemiddelen gebruiken, die specifiek gericht zijn op inwoners. In dit licht hebben we u ook gevraagd of u wilt adviseren of mee wilt denken over hoe we onze inwoners het beste kunnen bereiken en benaderen.

Goede dienstverlening begint met begrijpelijke taal. Daarom communiceren wij met inwoners op B1-taalniveau. Taalniveau B1 staat voor eenvoudig Nederlands. De overgrote meerderheid van de bevolking begrijpt teksten op taalniveau B1. Ook mensen die geen (hoge) opleiding hebben gehad. Een tekst op B1-niveau bestaat uit makkelijke woorden die bijna iedereen gebruikt.

3. Positie gemeentelijke overheid ten opzichte van inwoners

In de reactie van het college zal worden ingegaan op dit aspect.

Wij merken graag op dat in de visie Ruimte uit 2017, samengesteld door de gemeenten waaruit Het Hogeland ontstaan is, de vitaliteit van de Hogelandster samenleving al benoemd wordt: "...de BMW-gemeenten worden gekenmerkt door een vitale samenleving. De dorpen zijn sterk. Onderzoeksgegevens onderschrijven dat: de sociale cohesie wordt door 66% van de inwoners als 'zeer sterk' ervaren. Wanneer we erin slagen om van de nieuwe gemeente Het Hogeland meer te maken dan de som der delen, oftewel: wanneer we die meermaals genoemde dromen realiseren, zal het ons lukken die vitaliteit te benutten en duurzaam te versterken."

Dit concept-integraal beleidsplan sluit aan op deze visie, die ten grondslag ligt aan de gemeente Het Hogeland. Het is geen nieuwe invalshoek, we bouwen verder op een reeds ingezette koers. Voor het schrijven van dit beleidsplan zijn we ook uitgegaan van onze ervaringen de afgelopen jaren met inwoners en gemeenschappen in Het Hogeland.

Paginawijze reactie

U heeft een bijlage bij het advies geleverd, waarin paginawijze suggesties worden gedaan voor de tekst van het beleidsplan. Een groot aantal suggesties betreft onduidelijk taalgebruik of gebruik van vakjargon. Deze suggesties of signaleringen nemen we ter harte. Ze worden meegenomen in de geredigeerde tekst.

Een aantal suggesties en adviezen is meer inhoudelijk van aard. We zullen deze hieronder van een reactie voorzien.

taak en rol Adviesraad Het Hogeland (pag. 1 bijlage)

"De Adviesraad Het Hogeland vormt daarbij een brug tussen inwoners en gemeente als het gaat om het sociaal domein". Uw reactie is dat de taak van de Adviesraad is vastgelegd in de wet en in het betreffende gemeentelijk besluit. Iets in de zin van "bruggenbouwer" of "bruggenhoofd" komt daarin niet voor. Dat klopt, wij hebben dit citaat overgenomen van uw website: "De adviesraad vormt een brug tussen inwoners en gemeente als het gaat om zorg, maatschappelijke ondersteuning, participatie en jeugdhulp."

'één loket en integrale sociale teams' (pag. 2 bijlage)

Het college wil graag één toegang voor het sociaal domein, zodat inwoners weten waar ze terecht kunnen met hun vragen. Bij dit sociaal loket beoordelen we of de vraag van de inwoner past bij de eigen kracht, bij het voorliggend veld of bij het integrale sociale team. Vanuit het sociaal loket vindt ook de doorgeleiding plaats. De ambitie van één loket voor het sociaal domein is ook opgenomen in het coalitieakkoord.

'tekort aan vrijwilligers door vergrijzing' (pag. 3 bijlage)

We zijn het eens dat er meerdere factoren spelen voor het tekort aan vrijwilligers. We hebben deze argumenten overgenomen in het opnieuw geredigeerde beleidsplan.

'ontwikkelen via leren en werken' (pag. 3 en 4 bijlage)

Het Franse concept voor leren en werken doen we al op een Hogelandster wijze. We hebben het sociaal ontwikkelbedrijf en Vakland Het Hogeland om werkzoekenden toe te

leiden naar werk in de zorg, horeca of dienstverlening. Zo is er bijvoorbeeld een samenwerking met De Hoven voor het opleiden van zorgpersoneel.

‘zes dimensies van positieve gezondheid’ (pag. 4 bijlage)

In onze lokale nota gezondheidsbeleid “Gezond in het Hogeland” neemt positieve gezondheid een belangrijke plek in. Werken vanuit deze benadering vraagt samenwerking tussen verschillende partijen, zoals welzijn, gemeente, zorgverzekeraar en huisartsen. Positieve gezondheid is een brede kijk op gezondheid, uitgewerkt in zes dimensies. Het gaat om wat iemand wel kan en benadert niet alleen de lichamelijke kant van gezondheid, maar ook welbevinden, eigen regie, veerkracht, participatie en zingeving het vermogen je aan te passen. Het ministerie van VWS laat onderzoek doen naar de effecten van deze dimensies op gezondheid, onder andere door de Universiteit van Twente.

‘armoede en schulden’ (pag. 4 bijlage)

We informeren onze inwoners op vele manieren over onze regelingen voor mensen met een laag inkomen. Dat doen we via social media, onze website en de gemeentepagina in de huis-aan-huis krant. Dat doen ook organisaties als Mensenwerk Hogeland, Humanitas en de Taalhuizen. Nog recent zijn inwoners die in aanmerking komen voor de energietoeslag via een bijlage bij de beschikking geattendeerd op de regelingen die er zijn. We hebben daarbij ook gewezen op de mogelijkheid gratis advies te krijgen van de energicoach om te besparen op de energierekening.

‘nadelen aan digitaal werken’ (pag. 5 bijlage)

Ons streven is niet om onze dienstverlening uitsluitend digitaal in te delen. We zien wel voordelen in een combinatie tussen digitaal en persoonlijk contact. Dit horen we ook terug van onze zorgaanbieders. Corona heeft als positief effect opgeleverd dat inwoners meer gewend zijn geraakt aan digitaal contact. Dat kan de dienstverlening versterken en vergemakkelijken, ook in tijden van personele krapte.

‘bewustwording bij inwoners over langer zelfstandig thuis wonen’ (pag. 7 bijlage)

Ouder worden gaat vanzelf. Daarom is het verstandig je voor te bereiden op deze levensfase. Het zou normaal moeten zijn om daarover na te denken. Inwoners kunnen zich voorbereiden op de veranderingen die bij het ouder worden horen. Dat voorbereiden dient niet alleen op individueel niveau te gebeuren, maar omvat onze hele samenleving. Hierbij gaat het om zingeving, behoud van vitaliteit en sociale contacten. Wij kunnen samen met welzijn, zorgaanbieders en corporaties wensen van inwoners bij het ouder worden inventariseren, faciliteren en ondersteunen. In onze woonvisie en de prestatieafspraken met de corporaties is hier ook aandacht voor.

Met deze brief hebben we u alvast een ambtelijke reactie gegeven op uw advies. Mocht u hierover nog vragen hebben dan kunt u contact opnemen met Ina Roelfsema (i.roelfsema@hethogeland.nl). Zij staat u in verband met vakantie na 22 augustus graag te woord.

Met vriendelijke groet,

Marjolein van Berkum
teamcoach Samenleving en Sociaal